

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tribunal Poenitentiæ Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut
Reo Posterior De Confessario Ut Judice**

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

§. 2. Impugnatur prædicta opinio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

cialiter de ipso Confessario: & hunc posse quoque contra seipsum fateri delictum revelationis; nec non testes contra illum de eodem testificari; quia hic neque Confessarius fatendo, neque testes testando frangunt directè aut indirectè sigillum. Nam ex revelatione peccati in genere, de qua sola hic est fama; & tam Confessarius, quam testes loquuntur, nemo potest venire in cognitionem aut suspicionem alicujus peccati à Cajo commissi, & sub sigillo contenti; sed prorsus adhuc occultum & ignotum manet, an id, quod revelatum fuit, sit veniale vel mortale in specie, & quodnam illud; vel an sit mortale in genere. Unde jam nihil etiam obstat, quo minus Judex quoque contra Reum per testes in Judicio possit licet procedere.

Et ad posteriorem hunc casum quod spectat, potest quidem in eo utcunque servari sigillum inviolatum; quia tamen hoc modo non constat in Judicio de revelatione peccati, nisi tantum in genere, iteo Confessarius si neget, non videtur posse per tam generalem & obscuram testimoniū asseverationem latē convinci, condemnarique ad pœnam ordinariam, ut colligi potest ex dictis *sup. n. 279. v. si confessarius*. Ad processum ergo Judiciale, de quo hic sermo est, quia parum vel nihil facit iste posterior casus, eum consultò præterimus.

Sed loquendo tantum de priore, ita de eo ut dixi, sensit P. Gobatin anterioribus Quinarii sui editionibus. An in postrema Monacensi, quæ serè cum vita Autoris fuit finita, aliquid circa sententiam illam immutaverit, nescio, quia exemplum illius nondum habeo. Opti-

mus Pater, non multò antè, quam iterata illa suscipietur impressio, voluit pro insigni sui animi demissione, quā etiam à Discipulis Magister discere cupiebat, hac super re per litteras meum sentium exquirere; & quia scivi viro candido placere candorem, aperte respondi, prædictam opinionem mihi non probari obrationes, quas tunc in scripto inter alias occupationes de properato transmisit, & ille ipse non omnino nihil faciendas esse judicavit. Ex illis aliquas nunc ita hic propono.

§. II.

Impugnatur predicta Opinio.

284. Itaque I. si contra confessarium, de quo publica fama cum veritate spargit, revelali ex confessione v.g. homicidium à Cajo patratum, non potest Magistratus Ecclesiasticus judicialiter procedere inquirendo, testes examinando, reum confessum vel convictum puniendo &c. sine licentia expressa Caji; tunc sequitur, quod Jurisdictio & potestas publica Ecclesiae ad vindicanda puniendaque delicta publica, etiam enormia, atrocissima, & bono publico summè noxia (uti est violatio sigilli) non possit exerceri, nisi tantum dependenter à libera voluntate & consensu vel disseisu, etiam irrationali, unius alicujus privati hominis: atqui hoc non minus absurdum & falsum est, quam si diceretur, quod Jurisdictio & potestas publica Ecclesiae quoad obligandos suis legibus fideles non possit exerceri, adeoque eos ad illas non obligare, nisi dependenter ab arbitrio etiam irrationali populi; imo & unius tantum sui subditi & pri-

privati hominis. Quod est propositio 28. inter prohibitas ab Alex. VII. 1665. 24. Sept. Sequela Majoris est clara; & Minor constat ex connexione, paritate, vel identitate inter utramque Ecclesiæ protestatem, Legislativam & Coactivam seu Vindicativam. Frustrane scilicet profus Ecclesia posuisset, sicut de aliis rebus, ita & de sigillo servando leges, si temerarios, & principiū notorios illarum transgressores debitum pœnis coercere non posset absque consensu unius privati hominis, cui liberum sit, pro arbitrio eundem dare vel negare. Et quis non videt, quām absurdē & malē dicatur, furem aut latronem non posse à Magistratu affici supplicio, nisi privatus homo, qui inde læsus est, consentiat? maximē si per idem furtum, vel lethalem vulnerationem simul etiam alicui tertio, in ejus potestate non constituto, grave damnum sit illatum; ut hīc Sacramento juxta dicenda *infra n. 292.* infertur gravissima irreverentia, & omnibus fidelibus magna injuria; quod enim in Religionem Divinam committitur, in omnium fertur injuriam juxta tex-*tum I. Manicheos. 4. Cod. de Heret. & Manich.*

285. II. Si Confessarius publicè coram tota communitate, aut majore ejus parte revelaret ex confessione v.g. homicidium Caji; & Cajus, antequam id ei absenti innotesceret, mortem obiret; tunc sacrilegum istum Confessarium de notorio violati sigilli crimine nemo posset accusare, nemo posset contra illum testificari; & ne quidem Judex Ecclesiasticus ex officio quidquam contra illum statuere: atqui notoriā delibera tamenque Sigilli Sacramentalis violationē debere in Eccle-

sia relinquī impunitam, est planè absurdissimum, & contra omnium fidelium sentum; quibus semper æquum vium est, ut immanissima ejusmodi sacrilegia par pœnæ magnitudo percellat. *I. Quæcunque 8. §. 5. Cod. de Heret. & Manich.* Sed & manifesta peccata cūm non sint occulta correctione purganda. *cap. 1. de Pœnit. & Remiss.* multò minus sunt impunita relinquenda. Probatur autem sequela, quia Cajus, cūm ante acceptam facti notitiam mortuus fuerit, nec antededit, nec jam dare potest licentiam; sine expressa autem licentia Caji nullus ex iis, qui sacrilegam homicidii revelationem audiverunt immediatè vel mediariè, potest quidquam dicere vel facere, unde illorum aliquis vel alias possit homicidium cognoscere; cūm omnes sint sigillo obligati, quod hoc ipso saltem indirectè violarent; ut vult Autor sententia, contra quam argumentor.

286. III. Juxta sententiam, quam impugnamus, potest quilibet Confessarius cuiusvis demortui pœnitentis quodvis peccatum; immo & integrum quoque confessionem impunè revelare; modo id faciat coram duobus aut pluribus. Nam sijam unus sciente alio, vel alii, si omnes simul accusent sacrilegum Confessarium, et si de revelatione alicujus peccati tantum in genere, tamen hoc ipso jam unus ceteris, uni vel pluribus; & omnes sibi invicem ingerunt iterum notitiam peccati revelati: atqui hoc illis, utpote sigillo obligatis non est licitum sine licentia pœnitentis, quam à mortuo jam non amplius habere possunt.

IV. Si prædicta sententia subsistit, tunc erimeni violati sigilli est talis natura.

I. ut

1. ut sine licentia pœnitentis nunquam possit probari per contestes. 2. ut si tertius aliquis accuset sigillifragum Confessarium, nunquam possit ad probandam suam intentionem adducere illum in testem, et si in numeri interfuerint revelationi, eamque propriis auribus audirent; imo 3. ut illud possit quidem accusari, si coram uno tantum, & in occulto; nequaquam autem si coram pluribus, & in publico sit commissum; uti ex precedentibus duobus argumentis planum est; 4. ut illâ ipsâ lege, contra quam committitur, tutum sit & impune; possitque adeo 5. committens in legem legis auxilium invocare, & eodem gaudere: atqui hæc omnia sunt in Jure paradoxa, prorsus incognita.

287. V. Eadem sententia, de qua loquimur, aperit Confessariis improbis, qui tantum formidine pœnae in officio contineri possunt, amplam viam ad revelanda peccata, & Confessiones tam vivorum, quam mortuorum; quia reddit illos ex magna parte immunes à pœna; cum, ut illa vult, non possint judicialiter accusari aut puniri sine licentia pœnitentis, quæ tamen sæpiissimè ob ejus absentiam, amentiam, mortem, vel alium calum haberi non potest: atqui hoc planè est & Confessariis & omnibus fidelibus vehementer scandalosum, Mysteriis Divinis probrosum, Sacramento Pœnitentia odiosum, pœnitentibus injuriosum, bono publico, tortique Ecclesiæ perniciosum, & Divinæ quoque Providentiaz, quæ in rebus & mediis ad bonum commune necessariis nunquam deficit, prorsus contrarium. Addo, quod omnis dispositio, invitans aliquem ad delinquen-

R. P. Stoß Trib. Pœnit. Lib. II.

dum, sit ipso Jure nulla juxta textum. 1. Illud convenire. 5. ff. de Pañ dotal. atqui lex de sigillo confessionis, quatenus, ut dicitur, vult & disponit, ut Confessarii sigillifragi, maximè notorii, nunquam possint sine licentia pœnitentis in Judicio accusari, convinci, puniri, invitati illos ad delinquendum; quia sicut facilitas venie, ita multò magis impunitas, incentivum traxit delinquendi 23. q. 4. can. Est inusta. 33. ergo lex de sigillo, si talis foret, esset eatenus ipso Jure nulla. Certe sicut satis inhumanum videtur, per leges, quæ perjurium puniunt, viam perjurii aperiri 1. 2. Cod. de indecta viduit. ita rectæ rationi sat's adversum est, per legem, quæ prohibet violari sigillum, viam violandi sigillum aperiri.

§. III.

Deciditur proposita Difficultas.

288. Aliter ergo sentiendum est de casu sup. n. 287. proposito, & omnino concedendum, quod pœna, quæ in Confessarios facile linguatos à lege non frustra aut dicis tantum causâ statuta est, possit in illos vel confessos, vel testibus plenè convictos judicialiter decerni, quodque adeo quilibet, ad quem sacrilega peccati determinati, vel mortalis indeterminati revelatio, publicè vel occultè, coram uno vel pluribus, adhuc vivo vel jam mortuo pœnitente facta, pervenit, possit liberè & licite eam ad Judicem deferre; Judex inquirere, testes in Judicio testificari, reus ipse fateri, sententia in eundem ferri, & executioni mandari, non tantum cum, sed etiam sine licentia pœnitentis, nihil obstante sigillo, quod illos

Z